Torshälla Hembygdsförening Sankt Olofs Gille
VERKSAMHETSPLAN FÖR ÅR 2017

S:t Olofs Gilles huvuduppgift är att sprida kunskap om Torshällas historia och bevara Bergströmska gården och dess historia. Som en del i uppdraget att föra historien vidare ansvarar Gillet för ett stort antal museiföremål som omfattar allt från hushållsredskap till arbetsredskap, möbler och textilier. Genom att visa upp och berätta om föremålen sprids kunskap om hur människor levt och arbetat.

År 2017 är ett mycket speciellt år för Torshälla och därmed också för Sankt Olofs Gille. Stadens 700 år ska firas på olika sätt och redan den 24 februari, privilegiebrevets datering, invigdes jubileumsåret. Olika aktiviteter ska sedan följa hela året. I slutet av juli ska mycket festligt hända enl. Torshälla stads förvaltning. Vad exakt är ännu dolt i dunkel.

På Bergströmska gården inleds 700 årsfirandet på påskafton, den 15 april, i samband med konstrundan. På gården kommer Gillet att visa en historisk utställning i den tidigare "loppisboden". Den vackra Torshälladräkten kommer att visas upp. Sex duktiga damer har sytt sina dräkter och dessutom sytt några herrvästar. Tillhörande silversmycke samt herrbältet kommer också att visas. En s k "staketutställning" kommer att finnas med Torshällamotiv på vepor som kommer att hänga på mormorstäppans staket. Inne i huset kommer en tavelutställning med Torshällamotiv att finnas. En jubileumsutgåva, "Torshälla ABC 2017" kommer att presenteras och delas ut till Gillets medlemmar.

En prioriterad åtgärd under år 2017 är att visa Bergströmska gården som ett museum. Fler guidade turer för besökare, både enskilda samt grupper, och mer marknadsföring av museet. Redan i början på år 2017 märks ett ökat intresse för Torshällas och Bergströmska gårdens historia. Föreningar hör av sig och vill få veta mer genom att boka besök och guidning.

Bergströmska gården kommer som vanligt att vara öppen på torsdagar och under sommaren även tisdagar och lördagar. Öppettiden kommer att vara kl 13.00—16.00. Under veckorna 29 o 30 kommer öppettiden att utökas då vi räknar med fler besökare än tidigare år med anledning av jubileets festveckor. Hur mycket öppettider Gillet klarar är beroende på hur många frivilliga som ställer upp och hjälper till.

För att få bättre möjlighet till att sköta Bergströmska gården och dess innegård har Sankt Olofs Gille avsagt sig skötseln av Mormorstäppan från och med år 2017. Skötseln av den stora trädgården har under de senaste åren blivit en tung arbetsbelastning för frivilligarbetarna. Gillet har bett Torshälla stads förvaltning om hjälp vid flera tillfällen men tyvärr ingen fått. Från och med år 2017 är fokus för Gillet enbart Bergströmska gården och ansvaret för Mormorstäppan åligger stadsbyggnadsförvaltningen.

Vid de "arbetstorsdagar" som är under året hoppas styrelsen att fler medlemmar har möjlighet att hjälpa till. Sysslorna är många och mycket varierande och det är roligt att arbeta om man är fler, att förena nytta med nöje.

Den förbättring av utemiljön på innergården samt renovering invändigt av bland annat köket som fanns i verksamhetsplan för 2015 är osäker då Torshälla stads nämnd/förvaltning måste besluta om ekonomin för dessa projekt. Än mer osäkerhet råder för året då vi nu inte vet var vårt äskande "befinner sig". **Glädjande är att länsstyrelsen i Södermanland föreslagit att Bergströmska gården ska byggnadsminnesförklaras.**

En studiecirkel fortsätter under år 2017, genom gruppen som arbetar med utvecklingen av Hembygdsförbundets databas "Bygdeband" där intresserade kan hitta information om sin lokalhistoria. Ett mycket viktigt arbete med att dokumentera Torshällas historia och dess människor. Gillets förhoppning är att fler och fler hittar till den fina och rika information som finns i Bygdeband. Övriga två studiecirklar som bedrivits i Gillets regi genom Vuxenskolan, sykursen av Torshälladräkten samt arbetsgruppen Torshälla ABC har avslutats.

Mycket saker har samlats på gården under många år och för att skilja på vad som är av historiskt värde eller speciellt för Torshälla önskar styrelsen ett fortsätta samarbetet med Eskilstuna stadsmuseum. Professionell hjälp med genomgång av museets samlingar för att bättre lyfta fram vissa ting men också för att våga rensa bort. Styrelsen kommer att fortsätta vara restriktiva med att ta emot gåvor och därmed prioritera sådant som har en anknytning till Torshälla eller är äldre än andra världskriget, vilket är Eskilstuna stadsmuseums rekommendation.

För att göra övervåningens rum tillgängliga för personer med funktionshinder finns planer på att genom film eller foton visa dessa rum på TV-skärmen på nedervåningen.

Representanter för S:t Olofs Gille kommer även under 2017 att aktivt delta i de olika sammanhang som handlar om utveckling av turism i Eskilstuna kommun och där ha ett särskilt fokus på Torshälla. Styrelsen försöker även att representera Gillet vid andra typer av informations- och diskussionsträffar som berör Torshälla. Ett samhällsengagemang finns alltid på Gillets agenda men tiden räcker inte alltid till då mycket av gårdens arbete ligger på styrelsen och dess medlemmar.

I mars månad startar årets samarbete med Torshälla skolor och förskolor. Vid två tillfällen kommer besökare från förskolorna. Vecka 21 är det Barnkulturvecka i Torshälla och lågstadieskolorna bjuds in till Bergströmska gården. Då många klasser anmält intresse för besök på gården år 2017 kommer Gillet att ha barnkulturvecka både vecka 20 och 21. **Lågstadieeleverna bjuds in och lär sig om linets saga "Från sådd till tyg".** De får även baka tunnbröd och höra berättelsen om den stora branden år 1798. Dessutom får de titta på och lära sig om gamla verktyg. Förskolebarnens besök handlar om att få en inblick i hur familjen och barnen levde förr. Vad fanns i ett kök, hur sköttes disk och tvätt? Hur bodde djuren? De tittar även på det kanske mest spännande, utedasset. Den nya utställningen hoppas vi också ska intressera barnen. Förhoppnings vis får barnen rita och skriva om sitt besök på gården när de kommer tillbaka till skolan. Materialet kan sedan visas sedan i en liten utställning på biblioteket eller på gården. Det finns ett stort intresse att delta i de olika aktiviteterna från skolornas sida, besök som hittills varit gratis för skolorna.

Barnkulturveckan avslutas med ett blomstertåg, torsdagen den 26 maj, då både förskolor och lågstadiet tågar till Holmberget och lägger ner blomsterbuketter vid Carl von Linnés byst. Skolans musikklasser underhåller från scenen. **En utställning på biblioteket kommer att visa en del av de teckningar som barn vilka har besök Bergströmska gården och Rådhuset har ritat. Gillet ingår även i Barnkulturgruppen som har tagit fram et häfte för en vandring i Torshällas äldre delar. Vandringen bygger på att t ex Bergströmska gården, Rådhuset, kvarnen och kyrkan presenteras i sagoform.**

Allmänheten inbjuds att hyra bagarstugan för att baka tunnbröd även under år 2017. Den går att hyra på hel- eller halvdag. Gillet ansvarar för verksamheten även dessa dagar och kunnig personal kommer att finnas på plats.

Sveriges Nationaldag, den 6 juni, kommer att firas på Holmberget med efterföljande kaffe på Bergströmska gården. 2017 års talare är landshövding Liselott Hagberg.

I sommar återkommer de uppskattade torsdagseftermiddagarna, de så kallade "hantverksdagarna". De pågår alla torsdagar i juli mellan kl. 13.00–16.00. Till varje torsdag kommer endast en hantverkare att bjudas in. Denne får då möjlighet att visa upp sitt hantverk inte enbart till försäljning utan också få visa och berätta hur arbetet går till. Kaffe och underhållning är också en del av "Eftermiddag på Bergströmska gården". Vi hoppas att vädergudarna är på sitt bästa humör.

Sommarprogrammet startar redan veckan efter midsommar då besökarna inbjuds att baka sitt eget tunnbröd och köpa en kopp kaffe. Under juli månad är Bergströmska gården även öppen tisdagar och lördagar mellan kl. 13.00–16.00. Kyrkkaffe kommer att serveras på gården från midsommardagen till och med första söndagen i augusti. Ansvarig är kyrkans arbetskrets.

Tre allsångskväll kommer att arrangeras under sommaren, 30 juni, 27 juli och 18 augusti. Holmberget kommer att vara platsen och det är i samarbete med Torshälla församling och IOGT-NTO.

Sommarens sista aktivitet blir Växtmarknaden i augusti. Denna aktivitet har blivit mycket populär och välbesökt.

Höstens arbete kommer att präglas av vårt engagemang i Torshälla marknad, Historisk afton och Julmarknaden. Viktiga och uppskattade arrangemang, men också arbetskrävande.

Under år 2016 startade ett nätverk som kallas "Gamla Torshälla". I nätverket ingår förutom Gillet, Torshälla församling, PRO, IOGT-NTO, Rådhuset, Torshälla Nyby Historiska Sällskap & Jubileumsutställningens Vänner samt butikerna på Storgatan. Tanken är att samarbeta med och kring olika aktiviteter i Torshälla. Den 9 april och den 26 november framförs spelet "Torshälla genom sekler" i Torshälla kyrka. Söndagen den 23 juli spelas "Gulltuppen" på Holmberget. **Nätverket anordnar tre stycken allsångskvällar på Holmberget. I ett samarbete där även SPF ingår arrangerar en historisk afton med Christoffer O´Reagan som föreläsare den 8 oktober. Under hösten kommer även nätverket att anordna ett "Husförhör" och ev Luciafirande**.

Även under år 2017 kommer det att handla om fortsatt digitalisering när det gäller museet. För att bevara informationen, men också för att öka tillgängligheten. Det handlar om föremål, bilder och texter m m.

S:t Olof, Gillets egen tidning, ska även under år 2017 utkomma med fyra nummer, med lika rikt och spännande innehåll som tidigare. Tidningen läggs efter två år ut på hemsidan: www.sanktolofsgille.se.

Gillets QR-kod ska finnas på allt externt material.

Eftersom all verksamhet inom S:t Olofs Gille bygger på frivilligt arbete hoppas styrelsen att fler blir intresserade och vill vara delaktiga.

Alla, medlemmar och intresserade, är hjärtligt välkomna till Bergströmska gården på torsdagseftermiddagarna, kl. 13.00–16.00 hela året, förutom december månad, för att hjälpa till, fika och prata.
S:t Olofs Gill erbjuder många olika verksamheter på Bergströmska gården. Verksamheter som vi ständigt försöker förändra, förbättra och utveckla. Vi i styrelsen ser med glädje fram emot arbetsåret 2017 och hoppas kunna erbjuda bra verksamhet och spännande möten på Bergströmska gården.
Vi vill bevara det gamla och finnas med i nuet.

Mars 2017
Styrelsen för S:t Olofs Gille